

Werkzaamheden van de Parlementaire Assemblée van de Unie voor de Middellandse Zee (PA UvM)

Verslag van de Belgische delegatie

Forum for the Future of the Mediterranean

Granada (Spanje), 2-4 april 2025

INHOUD

I. INLEIDING	1
II. INAUGURELE ZITTING (3 APRIL 2025 14:00 – 14:30).....	2
III. SESSIE I – WERELDCONFERENTIE OVER DE ALLIANTIE VAN BESCHAVINGEN: VREDE EN STABILITEIT IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (3 APRIL 2025 14.30 – 16.00)	3
IV. SESSIE II – SPECIFIEKE UITDAGINGEN ALS GEVOLG VAN MIGRATIEBEWEGINGEN IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (3 APRIL 2025 16.00 – 17.30)5	
V. SESSIE III – DE KWESTIE VAN KLIMAATVERANDERING IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (4 APRIL 2025, 10.00 – 11.30H)	6
VI. SESSIE IV – WERKGELEGENHEID VOOR JONGEREN EN GENDERGELIJKHEID IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (4 APRIL 2025 12.00 – 13.30) 8	
VII. SLOTZITTING (4 APRIL 2025 13.30 – 14.00)	10
VIII. GOEDKEURING VAN DE VERKLARING VAN HET FORUM OVER DE TOEKOMST VAN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED.	11
IX. BIJLAGE: <i>DECLARATION OF GRANADA ON THE FUTURE OF THE MEDITERRANEAN (EN)</i>	12

I. INLEIDING

De Parlementaire Assemblée van de Unie voor de Middellandse Zee (PA UvM) vormt de parlementaire dimensie van de Unie voor de Middellandse Zee (UvM), die op 13 juli 2008 in Parijs werd opgericht tijdens de Top van staatshoofden en regeringsleiders van de 43 deelnemende landen.

Het Spaanse voorzitterschap van de PA UvM in 2025 heeft een speciale voorzittersconferentie georganiseerd onder de naam *Forum of the Future of the Mediterranean*, die plaats vond van 2 tot 4 april in Granada, Spanje.

De organisatie hiervan vloeit voort uit het engagement dat tijdens de 8ste top van parlementsvoorzitters in Rabat in 2024 is aangegaan om dit parlementaire forum tijdens het Spaanse voorzitterschap te organiseren.

De conferentie had tot doel de voorzitters en vicevoorzitters van de parlementen van alle PA UvM-lidstaten bijeen te brengen om in vier werkgroepen te debatteren over migratie, klimaatverandering, werkgelegenheid voor jongeren en gendergelijkheid in het Middellandse Zeegebied en vrede en stabiliteit in deze regio. Deze vergadering stond ook open voor delegatievoorzitters en gewone delegatieleden van de PA UvM. De conferentie richtte zich verder op andere parlementaire en niet-parlementaire autoriteiten op het hoogste niveau.

In totaal namen om en bij de vijftig parlementsleden deel van wie zes parlementsvoorzitters en vier vicevoorzitters. De Belgische delegatie bestond uit Kamerlid Kathleen Depoorter (N-VA) en Senator Griet Van Rykegem (N-VA), respectievelijk delegatievoorzitster en effectief lid van de Belgische PA UvM-delegatie. Verder waren volgende instellingen vertegenwoordigd : de Unie voor de Middellandse Zee (UvM), de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Anna Lindt-foundation¹, de Spaanse Regering, de Parliamentary Assembly of the Mediterranean (PAM), de PA NAVO, de PA OVSE, en het *European Institute for the Mediterranean* (IEMed)².

II. INAUGURELE ZITTING (3 APRIL 2025 14:00 – 14:30)

Mevrouw Francina Armengol, Voorzitster van het Spaanse Congres van Afgevaardigden, Voorzitster van de PA UvM, verwelkomt de aanwezigen in Granada en benadrukt de symbolische betekenis van deze stad als kruispunt van mediterrane culturen. Ze stelt migratie als centraal thema van het Spaanse voorzitterschap van de PA UvM, waarbij ze pleit voor een alomvattende aanpak van migratieoorzaken zoals conflicten en klimaatverandering. Ze spreekt haar waardering uit voor de inzet van de bevoegde EU-commissaris en de secretaris-generaal van de UvM en roept op tot strategische allianties, duurzaam migratiebeheer, en het centraal stellen van mensenrechten. Verder wijst ze op de vergrijzing in Europa die samen met een jonge bevolking in Afrika kansen biedt voor circulaire migratie. Ten slotte benadrukt ze het belang van interculturele dialoog en symbolische initiatieven zoals de olijfbboomplanting als vredesgebaar.

De heer Pedro Rollán Ojeda, Voorzitter van de Spaanse Senaat, herinnert aan het 30-jarig bestaan van het Barcelona-proces, dat volgens hem een historische basis vormt voor vrede en welvaart in het Middellandse Zeegebied. Senaatsvoorzitter stelt dat migratie een gedeelde verantwoordelijkheid is die gecoördineerde, menselijke en doeltreffende antwoorden vereist. Hij benadrukt dat migratie, mits goed georganiseerd, kansen biedt voor groei en ontwikkeling. Daarnaast roept hij op tot vrede in conflicthaarden als Oekraïne en het Midden-Oosten en pleit hij voor samenwerking op basis van solidariteit, veiligheid en gedeelde waarden, om zo een stabiele toekomst voor komende generaties te garanderen.

Mevrouw Dubravka Šuica, Europees Commissaris voor het Middellandse Zeegebied, onderstreept het belang van het versterken van de samenwerking tussen de EU en haar zuidelijke buurlanden, waaronder Noord-Afrika, het Midden-Oosten en de Golfregio. Ze verwijst naar actuele geopolitieke uitdagingen, zoals de situatie in Gaza, Syrië en Libanon, en stelt dat vrede de basis vormt voor hervormingen en stabiliteit. Šuica kondigt aan dat zij in het najaar een nieuw Pact voor de Middellandse Zee zal voorleggen, gestoeld op breed overleg. Dit pact richt zich op de domeinen hernieuwbare energie, digitalisering, migratie en veiligheid, dit alles met speciale aandacht voor jongeren. Ze stelt voor om een netwerk van mediterrane universiteiten én een jeugdparlement op te richten. Tot slot roept zij op tot

¹ <https://alf.website/en/> De Anna Lindh Foundation (ALF) is een intergouvernementele organisatie die maatschappelijke organisaties, instellingen, overheden en change-makers uit de hele Euro-Mediterrane regio samenbrengt. Via diverse programma's en initiatieven creëert deze ruimtes waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, van elkaar kunnen leren en kunnen samenwerken rond relevante sleutelthema's. Door kennis en ervaringen uit te wisselen, bouwen ze zinvolle netwerken die dialoog omzetten in actie, waardoor een rimpeleffect ontstaat dat individuen en gemeenschappen sterker maakt en positieve veranderingen in de hele regio verspreidt.

² <https://www.iemed.org/>

gezamenlijke actie tegen georganiseerde misdaad en smokkelaars, en benadrukt ze dat samenwerking de sleutel is tot gedeeld succes in de regio.

Z.M. Koning Felipe VI van Spanje verwelkomt de deelnemers aan het PA UvM hartelijk in Granada, een stad die persoonlijk nauw aan het hart ligt. Hij benadrukt dat dit forum, voortvloeiend uit het Marokkaanse voorzitterschap, onder Spaans leiderschap wordt voortgezet om te bouwen aan een gedeelde toekomst in de regio. In het licht van de ernstige conflicten op de oostelijke oever van de Middellandse Zee, pleit hij voor hoopvolle politieke actie. Hij onderstreept de noodzaak van een onmiddellijk staakt-het-vuren in Gaza, de terugkeer van gijzelaars en de hervatting van diplomatie met het oog op een tweestatenoplossing. Daarnaast vraagt hij aandacht voor klimaatverandering, waterstress, en de nood aan gezamenlijke veerkrachtige actie. Jonge mensen verdienen volgens Z.M. toegang tot onderwijs, werk en huisvesting, en ook de strijd tegen genderongelijkheid vormt voor hem een prioriteit. Hij ziet de Unie voor het Middellandse Zeegebied als de meest solide brug naar vrede, stabiliteit en gedeelde welvaart. Met het oog op het jubileumjaar 2025 (i.e. 30 jaar Barcelona-verklaring en 10 jaar Anna Lindh-stichting), roept hij op om het nieuwe Pact voor de Middellandse Zee met onder meer hernieuwde energie vorm te geven. Hij sluit af met een oproep om bij politieke samenwerking het hart te laten spreken, geïnspireerd door een inscriptie op een paleismuur in Granada: "Het hart beslist, het hart regeert."

III. SESSIE I – WERELDCONFERENTIE OVER DE ALLIANTIE VAN BESCHAVINGEN: VREDE EN STABILITEIT IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (3 APRIL 2025 14.30 – 16.00)

Mevrouw Francina Armengol, Voorzitster van het Spaanse Congres van Afgevaardigden, Voorzitster van de PA UvM, opent de sessie en benadrukt het cruciale belang van politieke betrokkenheid bij het aanpakken van geopolitieke uitdagingen in de Middellandse Zee-regio. Ze pleit voor een geïntegreerde aanpak die migratie, klimaatverandering, energiezekerheid en gendergelijkheid omvat. De PA UvM-voorzitster wijst op het belang van samenwerking tussen landen, met name tussen Spanje en Marokko via effectieve migratieovereenkomsten. Ze onderstreept dat duurzame ontwikkeling en solidariteit tussen staten essentieel zijn voor stabiliteit. Met betrekking tot het Israëliisch-Palestijns conflict benadrukt ze dat een geloofwaardige en duurzame vrede alleen mogelijk is via een tweestatenoplossing, met een levensvatbare Palestijnse staat die naast Israël bestaat.

De heer Nasser Kamel, Secretaris-generaal van de Unie voor het Middellandse Zeegebied (UvM), benadrukt de nood aan een "vredesgerichte visie" in het Midden-Oosten, waarbij hij stelt dat de langdurige Israëliisch-Palestijnse kwestie het epicentrum van regionale spanningen vormt. Hij pleit voor verzoening en co-existentie op basis van een tweestatenoplossing en benadrukt dat de UvM, als enige organisatie waar Israël en Palestina volwaardige leden zijn, een unieke positie bekleedt om deze visie te ondersteunen. De UvM-secretaris-generaal waarschuwt dat het ontbreken van constructieve dialogen ernstige geopolitieke en veiligheidsgevolgen zal hebben. Hij benadrukt wel de veerkracht en de verbindende kracht van de Middellandse Zee-regio, die kansen biedt voor grensoverschrijdende samenwerking en welvaart.

De heer Josep Ferré, Algemeen directeur van de Anna Lindh Stichting, benadrukt het belang van interculturele dialoog en samenwerking om vrede en stabiliteit in de Middellandse Zee-regio te bevorderen. Hij wijst op de rol van de Anna Lindh Stichting in het faciliteren van uitwisselingen tussen samenlevingen en het versterken van wederzijds begrip. De heer Ferré onderstreept dat culturele samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid essentieel zijn om extremisme tegen te gaan en duurzame vrede te bereiken. Hij roept op tot versterking van netwerken die bruggen slaan tussen diverse gemeenschappen en benadrukt de behoefte aan gezamenlijke inspanningen om gedeelde uitdagingen aan te pakken.

De heer Francisco Gaztelu Mezquiriz, Directeur-generaal voor Noord-Afrika bij het directoraat-generaal Midden-Oosten en Noord-Afrika (DG MENA) van de Europese Commissie, bespreekt de rol van de Europese Commissie bij het aanpakken van gemeenschappelijke uitdagingen in de Middellandse Zee-regio. Hij benadrukt het belang van samenwerking op het gebied van migratiebeheer, economische ontwikkeling en klimaatverandering. De heer Gaztelu Mezquiriz wijst op de nood aan een geïntegreerde benadering die zowel de noordelijke als zuidelijke oever van de Middellandse Zee omvat. Hij onderstreept dat partnerschappen en gezamenlijke initiatieven essentieel zijn om stabiliteit en welvaart in de regio te bevorderen.

De heer Giuseppe Antoci (Italië), Voorzitter van de Commissie voor Politieke Zaken, Veiligheid en Mensenrechten van de PA UvM, stelt de conclusies van de bijeenkomst van de Politieke Commissie over de situatie in het Midden-Oosten voor. Hij benadrukt de behoefte aan versterkte diplomatieke inspanningen en roept op tot concrete mechanismen voor conflictpreventie en vredesopbouw. De Commissievoorzitter wijst op de verergerende humanitaire situatie in Gaza en pleit voor een gezamenlijke aanpak om de spanningen te verminderen. Hij onderstreept het belang van multilaterale samenwerking en solidariteit om duurzame oplossingen te vinden voor de complexe uitdagingen in de regio.

Mevrouw Francina Armengol opent hierna het algemeen debat.

Tijdens het open debat heerst een brede consensus over de dringende nood aan vrede, stabiliteit en samenwerking in het Middellandse Zeegebied. Meerdere parlementsleden benadrukken de humanitaire ramp in Gaza, roepen op tot een onmiddellijk staakt-het-vuren, onbelemmerde toegang voor humanitaire hulp, en de heropstart van het vredesproces gebaseerd op de tweestatenoplossing.

Migratie is een terugkerend thema tijdens het debat. Sprekers vragen om een gezamenlijke, humane en structurele benadering, waarbij zowel de bestrijding van de oorzaken als het openen van legale migratiekanalen centraal staan. Er is ook bezorgdheid over mensenhandel en de noodzaak om criminele netwerken te bestrijden.

Meerdere parlementsleden benadrukken het belang van interculturele dialoog, wederzijds respect, en onderwijs als fundamenteën voor duurzame vrede. Jongeren en vrouwen worden genoemd als cruciale actoren in vredesopbouw en ontwikkeling.

Er wordt gewaarschuwd tegen toenemende militarisering en gepleit voor diplomatie en culturele samenwerking als alternatief. Sommige delegaties, zoals de Finse en de Duitse, leggen ook de link met de oorlog in Oekraïne als bedreiging voor Europese en Mediterrane stabiliteit.

De klimaatverandering, energieonzekerheid en economische ongelijkheid worden eveneens erkend als onderliggende factoren van instabiliteit. Vele sprekers pleiten voor meer regionale samenwerking via de Unie voor het Middellandse Zeegebied, en benadrukken dat deze Unie concrete projecten moet uitvoeren, niet enkel louter een platform voor dialoog mag blijven.

Tot slot wordt er herhaaldelijk opgeroepen om de jongere generaties een centrale rol te geven, zij het niet alleen als doelgroep, maar als volwaardige gesprekspartners. Het idee van de oprichting van een Jeugdparlement voor het Middellandse Zeegebied krijgt brede steun.

Mevrouw Kathleen Depoorter, Belgisch delegatievoorzitster, neemt tijdens dit debat het woord. Het is een eer voor haar om de Belgische visie op de uitdagingen in de Middellandse Zee-regio te mogen delen. Ze verklaart dat de Middellandse Zee trouwens de zee van haar jeugd is, en haar nauw aan het hart ligt.

Migratie is een van de grootste uitdagingen van onze tijd. Het is een kwestie die vraagt om een gecoördineerd, humaan en duurzaam antwoord. Een antwoord dat verantwoordelijkheid in evenwicht brengt met solidariteit, en dat zowel onze humanitaire waarden als ons sociaal model in ere houdt.

Dat antwoord moet collectief en voortdurend zijn. We moeten de grondoorzaken van migratie aanpakken en bovendien zorgen voor een doeltreffende samenwerking tussen de regio's. Geen enkel land kan deze uitdaging alleen aan. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid, die sterke partnerschappen vereist tussen herkomst-, doorvoer- en bestemmingslanden. Regionale samenwerking is hierbij cruciaal.

Via diplomatieke inspanningen en ontwikkelingsprogramma's in de landen van herkomst kunnen we helpen bij het creëren van omstandigheden die gedwongen migratie verminderen. Tegelijk moeten we de strijd aangaan tegen mensenhandelaars die kwetsbare personen uitbuiten. Mevrouw Depoorter roept op tot legale migratieroutes en arbeidsmobiliteitsakkoorden die veilige alternatieven bieden voor gevaarlijke reizen over de Middellandse Zee.

De nieuwe Belgische Regering zet in op een migratiebeleid dat rechtvaardig en kortdaat is. De belangrijkste doelstelling hierbij is het tegengaan van ongecontroleerde en massale migratiestromen, het verhogen van terugkeer, en het verzekeren van een humaan asielbeleid. België steunt hierin een gemeenschappelijke EU-aanpak die solidariteit tussen de EU-lidstaten bevordert en tegelijk voorkomt dat enkele landen onevenredige druk ervaren. De Regering ondersteunt initiatieven die legale, gecontroleerde migratieroutes aanbieden, zoals talentpartnerschappen die migranten koppelen aan arbeidskansen in sectoren met tekorten. Tegelijkertijd wordt werk gemaakt van een betere integratiepolitiek. Taalonderwijs, opleiding en toegang tot werk zijn essentieel om jonge migranten toe te laten een positieve bijdrage te leveren aan onze samenleving. Een succesvolle integratie komt zowel de migranten als de ontvangende gemeenschappen ten goede. Er gaat hierbij ook aandacht uit naar de uitvoering van het EU-migratie- en asielpact, dat gezien wordt als een stap in de juiste richting. Tegelijk is ze ervan overtuigd dat het terugkeerbeleid moet worden gegarandeerd. De geplande herziening van de EU-terugkeerrichtlijn maakt deze hervorming noodzakelijk.

Daarnaast blijft de Belgische Regering vastberaden in haar inzet om bescherming te bieden aan wie die echt nodig heeft. We garanderen het recht op asiel voor wie vlucht voor oorlog en vervolging, en zorgen ervoor dat terugkeer van mensen zonder recht op asiel op een waardige manier en met respect voor mensenrechten gebeurt.

Mevrouw Depoorter verklaart dat de politieke partij waartoe zij behoort het *UN Global Compact for Migration* niet heeft gesteund. De voornaamste bezwaren hiertegen waren het gebrek aan maatregelen tegen illegale migratie, de mogelijkheid tot gemakkelijke regularisatie, de toegang tot basisvoorzieningen ongeacht de verblijfsstatus, de versoepeling van gezinshereniging, en de moeilijkheid om migratie te beheersen.

België is altijd een betrouwbare partner geweest – en zal dat blijven – in het migratieproces. Mevrouw Depoorter roept op om verder te gaan dan een louter reactief beleid en in te zetten op proactieve en langetermijnstrategieën. De migratie-uitdaging is niet onoverkomelijk, maar vraagt om moed, visie en solidariteit. Zij eindigt haar betoog met een oproep tot het versterken van regionale samenwerking en investeren in duurzame oplossingen. Een strikter, humaan en effectief migratiebeleid komt iedereen ten goede.

IV. SESSIE II – SPECIFIEKE UITDAGINGEN ALS GEVOLG VAN MIGRATIEBEWEGINGEN IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (3 APRIL 2025 16.00 – 17.30)

De heer Mohamed Aboueleneen, vicevoorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van Egypte, opent de tweede sessie.

Mevrouw Pilar Cancela Rodríguez, staatssecretaris voor migratie (Spanje), opent haar toespraak met een warme verwelcoming en benadrukt de historische en culturele verbondenheid van de landen rond de Middellandse Zee. Zij stelt dat de regio zowel een brug als een grens vormt - fysiek én sociaal-economisch - met gedeelde uitdagingen zoals vergrijzing, bevolkingsgroei en conflicten. Migratie beschouwt zij als een structureel en positief fenomeen, maar betreurt dat het publieke debat migratie vaak reduceert tot dreiging en illegaliteit. Mevrouw Cancela pleit voor een realistischer discours, waarin migratie wordt gezien als noodzakelijk voor de Europese arbeidsmarkten en dalende demografie, zonder de menselijke waarde uit landen van herkomst weg te cijferen. Ze onderstreept het belang van mensenrechten, inclusie, en het doorbreken van haatdragende, xenofobe narratieven. Irreguliere migratie moet volgens haar niet alleen via grenscontrole worden aangepakt, maar vooral via partnerschap met herkomstlanden, multilaterale samenwerking en circulaire migratie. Tot slot roept ze op om de kloof tussen Noord en Zuid te verkleinen en migratie te beheren als een gedeelde verantwoordelijkheid, gestoeld op solidariteit en mensenrechten.

De heer Aboueleneen opent hierna het debat.

Veel sprekers benadrukken dat migratie in de Middellandse Zee een structureel en multidimensionaal vraagstuk is, geen tijdelijk incident. Er wordt herhaaldelijk gewezen op de menselijke tol van conflicten, klimaatverandering en economische ongelijkheid als drijfveren voor migratiestromen.

Er weerklinkt een pleidooi voor een eerlijke verdeling van verantwoordelijkheid tussen landen van herkomst, doorreis en bestemming, inclusief gezamenlijke terugkeermechanismen en legale migratiekanalen. Sommige landen presenteren hierbij nationale voorbeelden van succesvol migratiebeheer, zoals regularisatiecampagnes of bilaterale werkakkoorden, die gebaseerd zijn op mensenrechten, solidariteit en wederzijds respect. Er wordt ook kritiek geuit op het migratiebeleid in Europa dat te reactief zou zijn en louter gebaseerd op de veiligheidsaspecten ervan.

De nood aan investeringen in opvanginfrastructuur, onderwijs, jeugdbeleid en duurzame economische kansen in landen van herkomst wordt herhaaldelijk genoemd. Sprekers waarschuwen ook voor de negatieve impact van desinformatie en haatzaaiing vooral gericht op jongeren.

Een belangrijk terugkerend thema is de nood aan een gecoördineerd Europees en mediterrane beleidskader dat gedragen wordt door zowel overheden als het maatschappelijk middenveld.

Tot slot onderstrepen meerdere deelnemers, waaronder een jongerenvertegenwoordiger, het belang van interculturele dialoog, gedeelde verantwoordelijkheid en het centraal stellen van menselijke waardigheid in het migratiedebat.

V. SESSIE III – DE KWESTIE VAN KLIMAATVERANDERING IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (4 APRIL 2025, 10.00 – 11.30H)

De heer Rachid Talbi El Alami, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van Marokko, vicevoorzitter van de PA UvM, opent de derde sessie.

De heer, Hugo Morán, Staatssecretaris voor Milieu (Spanje), onderstreept dat klimaatverandering niet langer een louter toekomstig risico is, maar een bestaande realiteit met tastbare gevolgen voor gezondheid, economie, ecosystemen en voedselzekerheid. Hij wijst op de dramatische impact van hittegolven, droogte, overstromingen en bosbranden onder meer in Spanje, met wereldwijd duizenden doden en ernstige schade aan landbouw en biodiversiteit. Spanje bevindt zich in een bijzonder kwetsbare zone en heeft daarom een breed strategisch kader opgezet om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken.

De heer Morán benadrukt dat mitigatie en adaptatie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De Spaanse nationale adaptatieplannen omvatten onder meer waterbeheer, bescherming van mariene ecosystemen, klimaatresistente landbouw, duurzame toerismepraktijken en natuurlijke oplossingen, zoals herstel van rivieroeveren om overstromingen te beperken.

Hij roept op tot samenwerking tussen overheden op lokaal, regionaal en nationaal niveau, en benadrukt het belang van wetenschap als leidraad voor beleid. Hij sluit af met een dringende oproep aan parlementen om expliciet de rol van de wetenschap te verdedigen in een tijd waarin deze onder druk staat. Wetenschappelijke inzichten vormen immers de basis voor een veerkrachtige, duurzame toekomst.

De heer Joško Klisovic, Kroatisch lid van de Euro-Mediterranean Regional and Local Assembly (ARLEM), stelt het rapport “A sustainable energy transition for the Mediterranean” voor. Hij benadrukt de cruciale rol van steden, gemeenten en regio’s in de strijd tegen klimaatverandering in het Middellandse Zeegebied. Lokale overheden bevinden zich in de frontlinie van zowel de gevolgen als de oplossingen en beschikken over het mandaat van en de nabijheid tot de burgers om efficiënt beleid te voeren. Hij roept op tot een ambitieus en rechtvaardig klimaatbeleid dat geworteld is in sociale cohesie, mensenrechten en gedeelde verantwoordelijkheid.

Hij pleit voor bindende doelstellingen en eerlijke financiering voor hernieuwbare energie, duurzame landbouw, voedselzekerheid en toegang tot water als gemeenschappelijk goed. Lokale besturen zijn essentieel in de energietransitie en het beschermen van mariene ecosystemen, die als collectief erfgoed moeten worden gezien.

De heer Klisovic onderstreept dat klimaatbeleid ook sociaal beleid is en dat de impact op arbeidsomstandigheden, zoals werken in extreme hitte, dringend meer aandacht vereist. Hij pleit voor een nieuwe Euro-Mediterrane strategie waarin lokale overheden als volwaardige partners worden erkend. ARLEM werkt actief samen met de Unie voor het Middellandse Zeegebied en internationale fora zoals de COP en de VN-Oceaanconferentie om de stem van de regio’s kracht bij te zetten. Lokale actie is de sleutel tot een eerlijke, duurzame toekomst.

De heer Roger Albinyana, Managing Director of European Institute of the Mediterranean (IEMED), benadrukt dat klimaatverandering geen probleem van de toekomst is, maar een urgentie die nu reeds absolute prioriteit moet krijgen. Ondanks de geopolitieke instabiliteit en deze op het vlak van handel, waarschuwt hij tegen het verwaarlozen van het klimaatbeleid. Hij pleit ervoor dat de EU haar leiderschap op het vlak van emissiereductie en groene regelgeving behoudt. Dit is cruciaal gebleken voor voortgang in landen als Marokko, Egypte en Jordanië.

Hij wijst op de ongelijkheid binnen de regio: niet alle landen hebben gelijke toegang tot financiering of de capaciteit om het klimaatbeleid effectief uit te voeren. Daarom roept hij op tot drie kernacties: versterking van regionale *Climate Governance* in de Mediterrane ruimte, opschaling van klimaatfinanciering via publieke en private middelen (zoals groene obligaties en *blended finance*) en technologische samenwerking en capaciteitsopbouw.

De heer Albinyana onderstreept dat het gebrek aan politieke erkenning van de Middellandse Zee als één klimaateenheid op het wereldtoneel - bijvoorbeeld binnen de VN-klimaatonderhandelingen - samenwerking bemoeilijkt. Tot slot roept hij parlementen op om hun invloed aan te wenden om een sociale, technologische en groene transitie te verwezenlijken, in het belang van een welvarende en duurzame toekomst voor de hele regio.

PA UvM-vicevoorzitter Talbi El Alami opent hierna het debat.

Het algemene debat rond klimaatverandering benadrukt unaniem de urgentie en ernst van de situatie in het middellandse zeegebied, een regio die 20% sneller opwarmt dan het wereldgemiddelde. Verschillende parlementaire vertegenwoordigers uit de regio pleiten voor onmiddellijke en gecoördineerde actie. Er heerst brede consensus over het feit dat klimaatverandering niet langer een toekomstige bedreiging is, maar een dagelijkse realiteit met verregaande sociaaleconomische gevolgen, zoals extreme hittegolven, droogte, overstromingen, watertekorten, voedselonzeekerheid en migratie.

Er wordt benadrukt dat de transitie naar een koolstofarme economie kansen biedt voor innovatie, duurzame groei en werkgelegenheid. Tegelijkertijd waarschuwen verschillende sprekers dat deze

overgang sociaal rechtvaardig moet zijn, met aandacht voor kwetsbare groepen, zoals vrouwen, jongeren, kustgemeenschappen en ontwikkelingslanden.

Verscheidende delegaties, onder meer deze uit Malta, Italië, Turkije, Algerije en Griekenland, lichten hun nationale strategieën toe, van investeringen in hernieuwbare energie en waterbeheer tot wetgeving rond emissiereductie.

De jongerenvertegenwoordigers onderstrepen de noodzaak van intergenerationele samenwerking, sociale inclusie en het integreren van genderdimensies in klimaatbeleid. Ze roepen op tot een paradigmaverschuiving waarin klimaatbeleid mensen en ecosystemen centraal stelt, met ruimte voor lokale stemmen en innovatieve oplossingen.

Tot slot uiten sommige sprekers kritiek op mondiale ongelijkheid in klimaataansprakelijkheid en pleiten zij voor eerlijke financiële steun vanuit de geïndustrialiseerde landen. Klimaatverandering wordt daarbij niet enkel als een ecologische uitdaging beschouwd, maar ook als een kwestie van mondiale rechtvaardigheid en historische verantwoordelijkheid. De oproep aan het eind van het debat is duidelijk: samenwerken aan een rechtvaardige, inclusieve en duurzame toekomst voor het hele Middellandse Zeegebied.

VI. SESSIE IV – WERKGELEGENHEID VOOR JONGEREN EN GENDERGELIJKHEID IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED (4 APRIL 2025 12.00 – 13.30)

Mevrouw Pina Picierno, vicevoorzitter van het Europees Parlement, opent de laatste sessie van het forum en benadrukt het belang van de besproken thema's voor de toekomst van de Middellandse Zee-regio. Ze benoemt jeugdwerkloosheid en gendergelijkheid als essentiële pijlers voor een duurzame en inclusieve toekomst.

Mevrouw Picierno wijst op de noodzaak om deze thema's te prioriteren binnen het overheidsbeleid, gezien de specifieke uitdagingen waarmee jongeren en vrouwen te maken hebben op de arbeidsmarkt. Ze onderstreept de urgentie van het verkleinen van de kloof tussen opleidingsniveau en werkgelegenheidskansen, vooral in Zuidelijke Mediterrane landen waar jongeren massaal migreren bij gebrek aan perspectieven.

Ze benadrukt ook het belang van gendergelijkheid, met name de bestrijding van de loonkloof en het stimuleren van vrouwen in leiderschapsrollen. Mevrouw Picierno roept op tot het delen van *best practices*, zoals de "Gender Equality Week" van het Europees Parlement, en moedigt landen in de regio aan om soortgelijke initiatieven over te nemen.

Mevrouw Amparo Merino, Staatssecretaris voor de Sociale Economie (Spanje), opent haar toespraak met een verwijzing naar Granada en de Middellandse Zee als historische ontmoetingsplaatsen waar culturen eeuwenlang vreedzaam samenleefden. Ze benadrukt dat Spanje zich sinds 1995 actief inzet voor de Euro-Mediterrane samenwerking via het Barcelona-proces en vandaag het Pact voor de Middellandse Zee steunt als middel tot gedeelde welvaart, vrede en sociale ontwikkeling.

Ze verwijst naar de Top van Marrakesh (2022), waar werd besloten om jongeren en vrouwen centraal te stellen via kwalitatief werk waarbij de sociale economie erkend wordt als veerkrachtig model. Mevrouw Merino verwelkomt dan ook het initiatief van het Europees Economisch en Sociaal Comité om jongeren nauwer te betrekken bij sociaal en civiel overleg in de regio.

De Spaanse regering streeft sinds 2020 naar arbeidsmarkthervormingen die waardig werk garanderen. Via sociale dialoog met vakbonden en werkgevers werden tijdelijke contracten teruggedrongen, lonen verhoogd, en ongelijkheid verminderd – met meetbare voordelen voor vrouwen en jongeren. Mevrouw Merino stelt dat respectabel werk essentieel is voor democratie en een participatieve samenleving.

Tot slot pleit ze voor een inclusieve benadering van migratie: migranten zijn geen last, maar mensen met rechten. Kwalitatieve jobs zijn de sleutel tot integratie en zelfredzaamheid. Ze onderstreept het belang

van vrede, stabiliteit en het respecteren van internationaal recht, met nadruk op de noodzaak van een tweestatenoplossing voor Palestina als basis voor duurzame ontwikkeling in de regio.

Mevrouw Picierno opent hierna het debat.

Centraal stond de vaststelling dat jongeren en vrouwen in het zuiden en noorden van de Middellandse Zee disproportioneel worden getroffen door werkloosheid, ondervertegenwoordiging in besluitvorming en structurele ongelijkheden op de arbeidsmarkt. Er werd benadrukt dat deze groepen niet louter als doelgroep moeten worden beschouwd, maar als actieve beleidsactoren met recht op volwaardige participatie in maatschappelijke en institutionele processen.

Sprekers hebben gewezen op het belang van systematische monitoring van gendergelijkheid en jongerenparticipatie, onder meer via nationale strategieën en grensoverschrijdende initiatieven. Tegelijk werd gepleit voor een betere afstemming tussen opleidingsniveaus en de arbeidsmarkt, alsook voor de versterking van vaardigheden die inspelen op groene en digitale transitie. Verschillende landen presenteerden hun eigen maatregelen, zoals nationale jeugdplannen, genderwetgeving, programma's voor economische integratie van vrouwen in rurale gebieden, en investeringen in onderwijs en ondernemerschap.

Er werd ook aandacht gevraagd voor de toenemende ongelijkheid in mobiliteit binnen de regio. Jongeren uit zuidelijke landen stelden de belemmeringen aan de kaak die zij ondervinden bij legale migratie en uitwisseling, en riepen op tot meer wederkerigheid in mobiliteitsbeleid. Culturele dialoog en intergenerationele samenwerking werden naar voren geschoven als noodzakelijke instrumenten om hardnekkige stereotypen en sociale uitsluiting te doorbreken.

Mevrouw Griet Vanryckegem, Belgisch delegatielid, neemt tijdens dit debat het woord. Het is voor haar een eer en een voorrecht om als Belgisch senator en Vlaams vertegenwoordiger de parlementaire vergadering te mogen toespreken. Ze bedankt nog de organisatoren van dit forum voor hun warme gastvrijheid en uitstekende organisatie.

De uitdagingen waar de mediterrane regio voor staat, zijn groot en complex. Conflicten, migratie, klimaatverandering en sociaaleconomische ongelijkheden vormen een zware beproeving. We kunnen deze uitdagingen echter alleen aanpakken door middel van samenwerking en dialoog.

Onze regio hecht veel belang aan multilaterale samenwerking en gelooft sterk in de kracht van dialoog als motor voor duurzame vrede en stabiliteit. Als lid van de Europese Unie en actief deelnemer aan internationale partnerschappen blijven België en zijn deelstaten zich inzetten voor het versterken van de banden tussen de landen rond de Middellandse Zee. Dit sluit aan bij de doelstellingen van onze regeringsakkoorden, die internationale samenwerking en de bevordering van vrede en veiligheid vooropstellen.

In dit verband wenst *Mevrouw Vanryckegem* het belang van de thema's die tijdens de vergadering in Granada aan de orde komen, te bevestigen.

Vrede en stabiliteit, en migratie: het Middellandse Zeegebied is zowel een brug als een grens. Zij roept op te blijven werken aan een evenwichtige, maar strikte aanpak die menselijkheid en verantwoordelijkheid combineert, zodat de migratiestromen beheersbaar en eerlijk blijven voor alle betrokken landen.

En vervolgens klimaatverandering: de gevolgen van de klimaatverandering voor onze regio's mogen niet worden onderschat.

Dit brengt *Mevrouw Vanryckegem* bij de thematiek van de huidige sessie: als wij vrede willen bereiken, menselijke maar beheersbare migratie willen realiseren en innovatieve oplossingen willen vinden voor de klimaatuitdagingen, moeten wij investeren in onze jongeren, in onderwijs, in werkgelegenheid voor

jongeren en in gelijke kansen voor mannen en vrouwen. Dat wij hier vandaag kunnen debatteren, elkaar kunnen ontmoeten in deze historische stad, is te danken aan ons goede onderwijs. De mannen en vrouwen die hier met een open geest en met groot respect voor elkaar bijeenkomen en debatteren, zijn een voorbeeld.

Tot juni gaf Mevrouw Vanryckegem nog geschiedenis aan haar leerlingen en nu zit zij hier als een parlamentslid. Niet alleen haar voormalige leerlingen, maar alle jongeren in de landen die vandaag vertegenwoordigd zijn, kijken naar ons en stellen al hun hoop op ons, politici en beleidsmakers, om deze belangrijke kwesties samen aan te pakken.

Als docent heeft zij lesgegeven over de middeleeuwen, een turbulente periode vol conflicten, maar ook vol grote prestaties. Ondanks zijn grensligging was Granada in die tijd ook een belangrijk intellectueel en cultureel centrum. Het is een plaats die ons laat zien dat een mix van al deze invloeden uiteindelijk kan leiden tot een prachtige stad. Vandaag biedt deze stad ons een moment en een kans om vanuit een caleidoscoop van – soms – uitgesproken meningen en culturen naar een venster van kansen te gaan, een venster dat perspectieven opent.

Dit is het moment om het belang te benadrukken van investeringen in jongeren en van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, want dat betekent investeren in de toekomst van onze regio's.

Het Middellandse Zeegebied is een regio met een enorme historische, culturele en economische rijkdom. Zij roept op ervoor zorgen dat het ook een regio van vrede, stabiliteit en welvaart blijft. Dat kan alleen door voort te bouwen op de fundamenteën van samenwerking en wederzijds respect.

Mevrouw Vanryckegem waardeert de constructieve uitwisselingen tijdens dit forum en wenst iedereen nog verder succes bij deze belangrijke dialoog. Zij roept ten slotte nog op om samen het verschil te maken.

VII. SLOTZITTING (4 APRIL 2025 13.30 – 14.00)

Mevrouw Pina Picierno, vicevoorzitter van het Europees Parlement, benadrukt dat de toekomst van de Middellandse Zee afhangt van gedeelde verantwoordelijkheid en concrete keuzes. Ze wijst op de nood aan stabiliteit, met vrede in het Midden-Oosten als prioriteit, en het vermogen om samen veranderingen in een snel evoluerende wereld door te voeren. Klimaatverandering, migratie, werkgelegenheid en radicalisering zijn volgens haar gemeenschappelijke uitdagingen die een gecoördineerde aanpak vereisen. Ze roept op tot versterkt multilateralisme en samenwerking. Parlementaire en culturele diplomatie moeten daarbij als hefboom dienen. De Unie voor het Middellandse Zeegebied moet een motor zijn voor echte dialoog en oplossingen. Alleen zo kan de regio een ruimte van vrede en gedeelde welvaart worden.

De heer Mohamed Abouelenen, PA UvM-vicevoorzitter, prijst de waardevolle voorstellen en roept op tot grotere Europese betrokkenheid bij de samenwerking in het Middellandse Zeegebied. Hij spreekt over de tragedie in Gaza en dringt aan op de naleving van het internationaal recht door Israël en een rechtvaardige vrede. Egypte startte een initiatief voor humanitaire hulp en wederopbouw, gesteund door meerdere landen. Hij benadrukt het belang van de rol van de jongeren en samenwerking met onderwijsinstellingen. Het Egyptische voorzitterschap wil een cruciale rol spelen in het bevorderen van vrede, welvaart en constructieve dialoog in de regio. Tot slot pleit hij voor een einde aan het conflict en een tweestatenoplossing.

De heer Rachid Talbi El Alami, PA UvM-vicevoorzitter, benadrukt dat Granada symbool staat voor de ontmoeting tussen Noord en Zuid. Ondanks het tragische nieuws uit Gaza, sluit hij het forum positief af. Hij verwijst naar 30 jaar Barcelona-proces met vele politieke en sociale successen, maar ook on vervulde hoop. De focus ligt op vrede, veiligheid en het beëindigen van conflicten, vooral het Palestijnse vraagstuk, met de nadruk op een rechtvaardige tweestatenoplossing met Jeruzalem als hoofdstad van Palestina. De vicevoorzitter bespreekt ook uitdagingen als jeugdwerkloosheid,

gendergelijkheid, klimaatverandering en migratie, en benadrukt de nood aan internationale samenwerking en respect voor internationale wetgeving. Hij pleit voor het bestrijden van radicalisering, het beschermen van territoriale integriteit en het versterken van de Mediterrane alliantie in de wereld. Tot slot benadrukt hij de gezamenlijke geschiedenis en de noodzaak om de kloof tussen Noord en Zuid te dichten en nodigt iedereen uit tot verdere samenwerking.

De PA UvM-voorzitster Armengol sluit het forum af door de sprekers, parlementsleden en alle andere betrokkenen te danken voor hun waardevolle bijdragen tijdens de twee dagen van het forum over de toekomst van het Middellandse Zeegebied. Ze benadrukt dat de conclusies van het forum een gemeenschappelijk gevoel weerspiegelen, met name over migratie. Deze moet worden benaderd als een realiteit én een kans, waarbij samenwerking tussen herkomst-, transit- en bestemmingslanden centraal staat. Ondanks de uitdagingen die migratie met zich meebrengt, kan het voor alle betrokken landen voordelen bieden, mits solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid worden nagestreefd.

Ze verwijst ook naar de complexe situatie in het Midden-Oosten, de uitdagingen van klimaatverandering en de toenemende werkloosheid onder jongeren, vooral vrouwen. Mevrouw Armengol prijst het actieve engagement van de parlementaire PA UvM-commissies en roept op tot voortdurende aandacht voor de soms vergeten regio's rond de Middellandse Zee. Ze spoort de toekomstige voorzitters van de PA UvM van aan om regelmatig bijeenkomsten te organiseren om de samenwerking voort te zetten.

Daarnaast stelt zij voor om op 28 november, de Dag van de Middellandse Zee, tijdens het 10de Regionale Forum in Barcelona, de successen en tekortkomingen van het regionale partnerschap te evalueren.

Ze spreekt haar dank uit voor de bijdrage van de Anna Lindh Foundation en haar jonge vertegenwoordigers, die een belangrijke stem vormen voor de toekomst. Ze moedigt aan om de samenwerking tussen de UvM en de Anna Lindh Foundation te versterken met een formeel akkoord.

Ten slotte verwijst de PA UvM-voorzitster nog naar een voorstel om een groep van voorzitters van Mediterrane parlementen op te richten, waarbij dit forum als eerste editie zou kunnen worden beschouwd. Ze nodigt iedereen uit voor de volgende vergadering in Málaga in juni, waar het Spaanse voorzitterschap wordt afgesloten en het Egyptische parlement het voorzitterschap van de PA UvM overneemt.

VIII. GOEDKEURING VAN DE VERKLARING VAN HET FORUM OVER DE TOEKOMST VAN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED.

De PA UvM-voorzitster Francina Armengol, gaat ten slotte over tot het voorleggen ter goedkeuring van de definitieve versie van de gezamenlijke slotverklaring van het Forum over de Toekomst van het Middellandse Zeegebied (zie bijlage).

Ze informeert de deelnemers dat deze finale versie van de tekst fysiek wordt verdeeld in de zaal. Deze wijkt af van de versie die het secretariaat van het Spaanse PA UvM-voorzitterschap eerder had verstuurd naar de nationale secretariaten met het oog op eventuele constructieve amendementen. Zij benadrukt dat deze tekst het resultaat is van gezamenlijke inspanningen van alle aanwezige parlementaire delegaties, met input die tijdens de voorbije dagen mondeling en schriftelijk werd ingebracht.

De PA UvM-voorzitster overloopt mondeling de verschillende amendementen in de finale tekst die nog niet eerder gecommuniceerd waren:

- Op voorstel van de Egyptische delegatie werd in punt 3 van de verklaring toegevoegd dat de assemblee zijn volledige steun uitspreekt voor de tweestatenoplossing, waarbij Israëliische en Palestijnse burgers vreedzaam naast elkaar kunnen leven. Tevens wordt in datzelfde punt steun betuigd aan het Egyptische heropbouwplan voor Gaza, dat in maart in Caïro werd gepresenteerd en inmiddels werd onderschreven door de Arabische Liga en de Organisatie voor Islamitische Samenwerking.

- Verder werd, eveneens op voorstel van Egypte, een nieuw punt (nummer 10) toegevoegd waarin de stad Tirana (Albanië) wordt gefeliciteerd met haar benoeming tot ‘Mediterrane Hoofdstad van Cultuur 2025’ en Alexandrië (Egypte) als ‘Mediterrane Hoofdstad van Dialoog 2025’. Deze symbolische erkenningen vormen de eerste editie van een gezamenlijke culturele en identiteitsbevorderende samenwerking van de Anna Lindh Stichting en de Unie voor het Middellandse Zeegebied. Er wordt tevens vermeld dat Tétouan (Marokko) en Matera (Italië) als volgende steden deze erkenning zullen ontvangen in 2026.
- In het deel van de verklaring dat betrekking heeft op de specifieke uitdagingen van migratiestromen in de Middellandse Zee (hoofdstuk 2), werd op verzoek van Marokko in punt 13 erkend dat er vooruitgang is geboekt met de goedkeuring van het Europese Pact inzake Migratie en Asiel. Daarbij werd ook verwezen naar positieve ontwikkelingen in het nationale migratie- en asielbeleid van partnerlanden in de regio.
- Daarnaast werd in punt 14, op gezamenlijk voorstel van Jordanië en Spanje, een passage toegevoegd waarin de vergadering zich uitspreekt tegen racistische en xenofobe retoriek. Tevens wordt opgeroepen tot bewustmakingsprogramma’s rond de realiteit van migratie, met het oog op inclusie en wederzijds begrip.

De PA UvM-voorzitster verduidelijkt dat, gelet op deze verschillende laattijdige amendementen, het Spaanse voorzitterschap de nationale secretariaten de finale versie met de bovenvermelde amendementen zal verzenden, met het oog op een schriftelijke instemming met de finale tekst zodat de volledige lijst van ondertekenaars transparant en publiek beschikbaar gemaakt kan worden.

Over deze formele instemming delen Mevrouw Van Ryckegem en Mevrouw Depoorter vervolgens mee aan het Spaanse voorzitterschap de slotverklaring niet te zullen ondertekenen.

*

* *

IX. **BIJLAGE: *DECLARATION OF GRANADA ON THE FUTURE OF THE MEDITERRANEAN (EN)***

DECLARATION OF GRANADA ON THE FUTURE OF THE MEDITERRANEAN

The Forum on the Mediterranean was held on April 2-4, 2025, in Granada, within the framework of the Spanish Presidency of the Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean (PA-UfM). This Conference brought together Speakers, Deputy Speakers and representatives of the Parliaments of this Assembly's Member States and the European Parliament, as well as representatives of other Parliamentary Assemblies such as NATO, the OSCE, the IPU or the Council of Europe. It was inaugurated by H.M. the King of Spain and chaired by the Speaker of the Congress of Deputies, Ms Francina Armengol, and the Speaker of the Senate, Mr. Pedro Rollán. It was likewise attended by the European Commissioner for the Mediterranean, Ms. Dubravka Suica, who presented the new Pact for the Mediterranean, as well as by the Secretary General of the Union for the Mediterranean, Ambassador Nasser Kamel, to strengthen cooperation links between the executive and the parliamentary branches of the Union for the Mediterranean.

The Forum on the Future of the Mediterranean responds to the commitment undertaken in the last Summit of Speakers of Parliaments members of the Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean, held in Rabat on February 15 and 16, 2024, which was attended by the Speaker of the Congress of Deputies and the First Deputy Speaker of the Senate, Mr. Maroto, in the sense of hosting the said Forum in Spain on occasion of the Spanish Presidency of the Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean.

The topic chosen by the Spanish Presidency for the 2024-2025 period was **the migratory situation in the Mediterranean from a comprehensive perspective**. Thus, the Spanish Presidency started by conducting a special verification mission to Cyprus to get to know first-hand the migratory situation in the said country, followed by a meeting of Parliaments of the South of the European Union and the Southern Shore of the Mediterranean in Lanzarote, to address the specific challenges posed by migratory flows with the most affected origin, transit and destination countries. Building on this work, the Forum on the Future of the Mediterranean aimed to address in a cross-cutting manner the causes of migratory flows. To that end, the Speakers and representatives of Parliaments and other guest international organizations, analysed in four working tables the issues of open conflicts in the Mediterranean region, particularly the situation in the Middle East, the challenges posed by migration, climate change and youth employment and gender equality in the Mediterranean region.

The following conclusions were adopted as a result of the debates held:

CONCLUSIONS

I. GLOBAL CONFERENCE ON THE ALLIANCE OF CIVILIZATIONS: PEACE, SECURITY AND STABILITY IN THE MEDITERRANEAN REGION

The Speakers, Deputy Speakers and representatives of Parliaments:

1. Stress that the Mediterranean is a shared space that faces a series of challenges that require it to be placed at the heart of the European and regional agenda. Underline the absolute need to continue pursuing peace, security, stability, dialogue and respect for international law, as well as political, economic and social development and forging alliances with the countries in the region, leading to an **effective strengthening of the regional partnership**, of the institutions embodying it and of the policies and resources devoted to the Mediterranean region.
2. Acknowledge that peace, security and stability in the Mediterranean region are conditioned by the **conflict in the Middle East and** its repercussions on the whole region.
3. Welcome the January 2025 ceasefire-hostage release agreement in Gaza, condemn the resumption of hostilities and the deaths of civilians, including children, in airstrikes, and call for the permanent cessation of hostilities to end suffering of the civilians and the hostages, the immediate return to the dialogue and the full implementation of the agreement. Express the hope that the resumption of negotiations shall lead to the entry of humanitarian aid into Gaza, the immediate restoration of access to water and electricity and the release of all hostages. We express our full support to the two-State solution, envisioning palestinian people and israelis coexisting peacefully side by side. Support the Egyptian Initiative for the early Recovery and Reconstruction of Gaza presented at the Cairo Summit on 4 March and adopted by the Arab League and the Organization of Islamic Cooperation (OIC). And welcome the efforts, on the humanitarian front, to continue with the preparations ahead of the international Conference in June in New York at the seat of the United Nations.
4. Welcome the ceasefire of November 2024 between Lebanon and Israel, but they note that the priority continues to be to consolidate the ceasefire to achieve a

- permanent cessation of hostilities and make progress towards the full implementation of Resolution 1701 of the United Nations Security Council.
5. Note that they remain attentive to the development of the political and constitutional transition in Syria, after the fall in December of the Assad regime. Firmly condemn the recent violence against civilians in Syria's coastal region and urge the transitional authorities to ensure the protection of all civilians. And hope that the transition will be peaceful and inclusive, in the spirit of Resolution 2254, and Syrian-led, meeting the aspirations of the Syrian population and contributing to regional stability, while respecting Syria's unity, sovereignty and territorial integrity.
 6. Stress the value of the capacity of Mediterranean governments and institutions to **promote dialogue in the Mediterranean region** and encourage cooperation in key sectors, including fostering projects with impact on citizens.
 7. Note that the **strengthening of the Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean** offers a unique opportunity to complement these endeavours on the basis of the democratic legitimacy and the capacity for mobilization and dialogue of Euro Mediterranean Parliaments. In this sense, they appreciate the contribution of the Assembly's Political Committee in the form of presentation of its conclusions on the situation in the Middle East. And encourage future Presidencies of the Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean to establish a regular agenda of meetings and encounters and to be actively involved in the meetings of senior officials and Regional Fora of the Union for the Mediterranean to maintain an active cooperation between the executive and parliamentary branches. They particularly encourage the incoming Egyptian Presidency to hold a meeting on occasion of the Day of the Mediterranean, on November 28, on the occasion of the 10th Regional Forum, to take stock of the successes and failures of the past decades.
 8. Welcome the change of cycle in the EU's Mediterranean policy starting in 2025, coinciding with the 30th anniversary of the Barcelona Process, with the appointment of a new European Commissioner for the Mediterranean, and the setting-up of a new General Directorate for the Middle East, North Africa and the Gulf (DG MENA). This will materialize in the adoption of a new **Pact for the Mediterranean**.
 9. Appreciate the contribution of the **Anna Lindh Foundation, ALF**, with the launching of a new 2025-2028 multiannual programme and its involvement in this Conference, through the holding of a side-event entitled "*Mediterranean Youth in Action ALF4ThePact Dialogues – Re-centering the human and cultural dimension in the Euro Mediterranean Partnership: the New Pact for the Mediterranean, a not-to-be-missed opportunity*", which has gathered participants from the civil society, young people, the media and representatives

of institutions with a view to exchanging ideas and proposing solutions within an exercise of intercultural dialogue.

10. Congratulate the city of **Tirana** for being designated **Mediterranean Capital of Culture 2025**, and **Alexandria** for being designated **Mediterranean Capital of Dialogue 2025**, in the first edition of this joint initiative of the ALF and the UfM to celebrate the Euro-Mediterranean identity and cooperation, to be followed by **Tetouan** and **Matera in 2026**.

II. SPECIFIC CHALLENGES POSED BY MIGRATORY FLOWS IN THE MEDITERRANEAN REGION

The Speakers, Deputy Speakers and representatives of Parliaments:

11. Acknowledge that the ongoing armed conflicts on the Eastern and Southern flanks of the European Union, in the Sahel and in the Middle East have a decisive impact on the **evolution of migratory flows** through the Mediterranean and the Atlantic. However, they note that structural factors (demographics, environment and poverty) continue to be important drivers as well. Consider that addressing the structural factors that determine migratory flows is essential to understanding the migratory phenomenon as an opportunity for development for all (the origin, transit and destination countries) and for the migrants themselves, placing human rights at the heart of migratory policies and of international cooperation agreements. And confirm their intention to deploy a preventive, comprehensive, right based constructive and balanced approach to the socio-economic and security aspects of human mobility, including fight against smuggling that can put the lives of migrants at risk.
12. Underline that migration is a phenomenon inherent to human beings which is part of the shared history of the Mediterranean. Are committed to a collaborative management, with a “whole-of-government and whole-of-society approach” in the line of the Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration adopted by the United Nations General Assembly in 2018, which calls on all countries to work for a safe, orderly and regular migration.
13. Acknowledge the progress made with the adoption of the **Pact on Migration and Asylum** as a set of new rules managing migration and establishing a common asylum system at EU level, designed to manage and normalise migration for the long term; as well as the progresses made in national immigration and asylum laws of Mediterranean partner countries. Invite the new Commissioner for the Mediterranean to accompany such legislative work by supporting strong EU cooperation with third country partners of origin and transit, some of them

hosting large communities of migrants and refugees, and to work within the framework of the New Pact for the Mediterranean with a view to setting up broad partnerships focused on peace-building, conflict resolution, investment, economic stability, job creation, particularly among young people, gender equality and combatting discrimination against women, energy, transport, security, environment and climate change, migration, culture and education and other fields of common interest leading to a more integrated Mediterranean market.

14. Are committed to a **safe, orderly and regular migration**, favouring including integration in host countries while also supporting creation of necessary conditions for voluntary returns. They note that *irregular migration* and the *improvement of security* must be addressed, setting up to that end all necessary measures to eradicate human smuggling networks and put an end to human trafficking. Denounce and combat racist and xenophobic speeches and call for the implementation of awareness-raising measures and programmes on the migratory reality. Acknowledge the benefits of *regular migration* and mobility, since a safe and orderly migration is a benefit for all that can contribute to addressing certain needs of the labour market faced with the demographic challenges in the Northern shore of the Mediterranean and foster economic growth in countries of origin. Thus, it is necessary to promote the establishment of *safe and legal channels* for persons in need of international protection and set up training and labour mobility programmes, as well as conduct awareness campaigns at institutional level on the benefits of legal migration and the risks of irregular migration.
15. Welcome the **inter-regional dialogue processes (EU-Africa)**, as well as the Team Europe Initiatives but they note that the figures on **migratory flows within the African continent** (which are in the majority on the continent) call for deepening international cooperation as regards the management of this internal migration to preserve the continent's stability.
16. Are committed to strengthen **migratory multilateralism** and to the stable financial support to international organizations specialized in migration in collaboration with other donors and relevant stakeholders to ensure a safe and efficient management of human mobility, as well as international stability.

III. THE ISSUE OF CLIMATE CHANGE IN THE MEDITERRANEAN

The Speakers, Deputy Speakers and representatives of Parliaments:

17. Recall the 2nd Union for the Mediterranean Ministerial Declaration on Environment and Climate Action, adopted in October 2021 and the Ministerial

declarations on Energy of 2021 and the UfM ministerial declaration on water of 2017. And note that the Mediterranean region must make **regional cooperation** a priority in order to address the accelerated impact of climate change. Joint efforts for mitigation and adaptation of strategies, endorsed by shared knowledge and resources, are essential to build greater resilience and reduce cross-border vulnerabilities.

18. Are committed to promoting the alignment of national climate change plans with international agreements, such as the Paris Agreement, to ensure a coherent and effective response. The **integration of climate policies in all sectors**, including energy, water, agriculture, manufacture and transport is essential to achieve long-term resilience and environmental sustainability. In this sense, local communities need to be engaged, with particular attention to youth and women by means of investments in education, financing and transfer of technology to ensure that climate policies are inclusive, effective and tailored to each country's needs and priorities.
19. Note that the Mediterranean is home to 60% of the world's **water-scarce** population, being one of the regions in the world most vulnerable to climate change. Warn that the rate of warming in the Mediterranean is 20% above the global average and note that water stress is a common problem in the Mediterranean region.
20. Warn of the link between water-scarcity and the impoverishment of the population, whose impact on migration is recognised, which may result in an increase in the number of displaced persons and asylum seekers.
21. Consider it essential to adopt a comprehensive and sustainable approach to the issue of the increasing water-scarcity in the Mediterranean. This includes the modernisation of infrastructures, promotion of water reuse and the implementation of efficient practices to ensure water security for future generations.
22. Consider that investing in climatically resilient water systems, such as renewable-energy-driven desalinisation and nature-based solutions, such as wetland restoration, can contribute to mitigate the impact of climate change on water availability and quality. Therefore, biodiversity conservation should be integrated in national and regional policies, as well as in economic planning.
23. Note that the deployment of renewable energy sources (such as solar, wind and hydro) should be accelerated, with a view to reducing its dependence on fossil fuels and prioritize **energy efficiency measures** in all fields (ranging from industrial processes to residential buildings), as well as invest in research and development of clean energy technologies (such as green hydrogen or energy storage systems) for the transition to sustainable energy.

IV. YOUTH EMPLOYMENT AND GENDER EQUALITY IN THE MEDITERRANEAN REGION

The Speakers, Deputy Speakers and representatives of Parliaments:

24. Recall the UfM Ministerial Declaration on Employment and Labour (Marrakech, 2022) and the UfM Ministerial Declaration on Strengthening the role of Women in Societies (Madrid, 2022). And note that young people and women are two groups that deserve priority and permanent attention for the design of public policies that promote access to and maintenance of employment and the development of their employability, recognising the specific difficulties in entering and remaining in employment.
25. Note the reality of demographic explosion on the African continent and the Mediterranean basin, as compared to the gradual ageing of the European continent, whereas Youth represent more than half of the population in the Mediterranean region, constituting a key asset, with a need to ensure efficient job creation in order to harness this demographic dividend, thus making it advisable to design circular migration agreements enabling recruitment at origin of the **growing young population on the African continent**.
26. Note the existence of specific gender-related difficulties which need to be addressed, particularly access to secondary education for girls, low participation of women in politics and in the labour force and, specifically, as regards conflict resolution and building the future through scientific and technological progress, gender-based violence as one of the main obstacles for equality, the risks of exploitation and violence in their transit along migratory routes, increased violence against women in politics, trafficking of women with sexual exploitation purposes or the higher rate of female employment in domestic and unpaid care work.
27. Urge to comply with all the UN Security Council resolutions forming the Women, Peace and Security Agenda of 2000, which advocates for a greater participation and representation of women in conflict prevention, management and resolution and to ensure the protection and respect for the human rights of women and girls, particularly against rape and other forms of sexual assault in situations of armed conflict.
28. Note that the **involvement of women** in all decision-making levels contributes to building more egalitarian societies. And note the need to facilitate access to financing and business networks for young entrepreneurs, particularly in high demand sectors, such as technology or engineering, as well as to implement wage transparency policies and sanction gender discrimination at work.

Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean
Assemblée Parlementaire de l'Union pour la Méditerranée
Asamblea Parlamentaria de la Unión por el Mediterráneo
الجمعية البرلمانية للاتحاد من أجل المتوسط

CORTES GENERALES

29. Welcome the establishment within the Union for the Mediterranean of a monitoring mechanism to assess the gender gap and offer recommendations to public policy-makers and stress the advisability to collect sex-disaggregated data to design more effective policies.

Granada, April 4, 2025